

tagelse, har ganske utvivlsomt fremmet og styrket Bevægelsen opad. Allerede længe før Rigsdagens Sommersamling burde Nationalbanken have nedsat Diskontoen og paa andre Maader lettet sin Laanepolitik. Den gjorde det først en god Stund efter, at Valutaraadet i Sommer havde udtalt sig for en saadan Ændring. Nationalbanken har utvivlsomt derved direkte handlet mod de klare Forudsætninger for hele Valutapolitikken, og den har taget saare lidet Hensyn til det Valutaraad, som den selv lagde saa saare megen Vægt paa at faa nedsat. Men jeg skal ikke komme nærmere ind paa Nationalbankens Forhold, de vil være nærmere at behandle i Samlingen 1936—37, naar der skal forhandles om Fornyelse af dens Oktroj. Til den Tid haaber jeg, at Bankens Optræden saavel i Inflations- som i Deflationsperioden vil blive erindret, og jeg tvivler om, at det til den Tid vil gaa paa samme Maade, som det gik i 1907, da Rigsdagen nedstemte en Dagsorden fra Socialdemokraterne om at oprette en Statsbank. Jeg tror, det vil være tvivlsomt, om man stadig til den Tid vil fastholde Ønsket om at bevare den Stat i Staten, som Nationalbanken nu er.

Nu er vi altsaa imidlertid ved Tidernes Ugunst naaet til en Kroneværdi af over 90, og Spørgsmaalet er da: hvad skal der nu gøres? Samtlige Erhverv er blevet spurgt derom, og naar man gennemlæser, hvad de har sagt, er man klar over, at der er almindelig Enighed om Endemaalet: Pari. Men naar man vil have lidt mere Oplysning og gerne vil vide, hvordan vi skal naa til dette Endemaal, som Erhvervene ønsker, saa er der Uenighed. I mange af Erklæringerne staar Præmisserne og Konklusionen meget daarligt til hinanden, men jeg skal se bort derfra og ikke komme ind paa en nærmere Diskussion af disse Erklæringer. Jeg skal kun gøre opmærksom paa, at der er en Gruppe, der ønsker en hurtig Stigning til Pari, en anden, der ønsker et Pusterum og saa en langsom Stigning til Pari. Men foruden at de alle sammen ønsker Pari, er der en Ting til, som de alle er enige om, og det er de enorme Vanskeligheder, hvori Erhvervslevet nu er stedt. De peger saa godt som alle hen til den Krise, de befinder sig i. Naar jeg saa spørger: hvilken Betydning har nu disse Erklæringer som Vejledning for os med

Hensyn til, hvilken Politik vi nu i det første Aar, indtil Udgangen af 1926, skal føre, saa er det klart, at de, der ønsker et Pusterum nu og en langsom Fremgang, ønsker, at vi ikke skal gøre noget direkte Arbejde for at fremme Opgangen til Pariteten. Men jeg tror heller ikke, vi har Lov til at opfatte Meningen hos de Erhverv, som ønsker en hurtig Opgang til Pari, saaledes, at de vil tage denne hurtige Opgang *à tout prix*. De har nemlig alle, ogsaa de, der ønsker at komme til Pari, fremhævet de nuværende overordentlig store Vanskeligheder, og jeg tvivler om, at disse Erhverv ønsker, at vi her fra Rigsdagen skal sende Bud over til Banken ved Holmens Kanal og anmode den om at fordoble Diskontoen og stramme sin Kreditpolitik i allerhøjeste Grad for snarest muligt ad, man kan kalde det: kunstig Vej, at naa op til Pari. Jeg gaar ud fra, at det, de Erhverv, der ønsker en hurtig Opgang til Pari, i Virkeligheden stiler imod, er, at saafremt de økonomiske Forhold — f. Eks. en stærk Prisstigning i Udlandet, medens vi herhjemme kan bibeholde eller maaske sænke vort nuværende Prisniveau — fremmede en Opgang, skulde vi følge med denne Bevægelse til Pari og derved undgaa at bruge stærke Midler hertil. Saadan maa man forstaa disse Erhvervsudtalelser. I modsat Fald vilde de direkte opfordre Nationalbanken til at bruge sine allerstærkeste Midler. Men hvis det er Tilfældet, at Halvdelen af Erhvervene ønsker et langt Pusterum og langsom Opgang, medens den anden Halvdelen vel ønsker hurtig Opgang, men dog ikke i Øjeblikket tør anbefale Nationalbanken at sætte Diskontoskruen og Kreditindskrænkningsskruen i Bevægelse, saa falder i Virkeligheden Erhvervenes Opfattelse fuldkommen sammen med den Opfattelse, der ligger til Grund for Ministerens Forslag.

Dette Forslag gaar, som Ministeren udtalte, ud paa at hindre en Nedgang fra den nuværende Kronekurs. At hindre en Nedgang er alle Erhverv enige om, selv de, der allerhaardest har følt Vanskelighederne ved den stærke Opgang, men de er klare over, at skulde Kronen igen rutsche nedad, vilde det ikke lette, men paa mange Maader forværre den Krise, vi i Øjeblikket er i, og det foreliggende Lovforslag gaar jo ogsaa ud paa at umuliggøre en Nedrutschning af Kronen ved Bestemmelserne i Lovfor-